

FAKTAARK 65: Jordforurensning på nye lekeområder

Undersøkelse av jord/grunn

På alle eiendommer hvor det skal etableres lekeareal for barn bør overflatejorda undersøkes for forurensning. På eiendommer der det skal gjennomføres terrenginngrep, graving eller oppfylling av masse, kan det i tillegg være nødvendig at grunnen sjekkes i dybden.

Eiendommer der det er grunn til å tro at grunnen er forurenset

Dersom det er grunn til å tro at grunnen er forurenset, er det tiltakshavers ansvar å sørge for gjennomføring av miljøteknisk undersøkelse av eiendommen. Dette er i tråd med forurensningsforskriftens kapittel 2. Som en hjelp til å vurdere forurensningssituasjonen har kommunen laget et aktsomhetskart for forurenset grunn.

Det ligger også god informasjon i [Miljødirektoratets database Grunnforurensning](#). I tillegg er det enkelte aktiviteter som kan ha forurenset grunnen. Du kan lese mer om hvor det kan være grunn til å tro at det er forurenset på Trondheim kommunes nettsider om [bygging og graving i forurenset grunn](#).

Eiendommer uten spesiell aktsomhet for forurenset grunn

Jorda på eiendommene undersøkes ved å legge ut et rutenett hvor hver rute er 10x10 meter. Rutenettet legges på området som er planlagt til barns lekearealer. I minst 10 av rutene, spredt ut over arealet, skal det tas ut overflateprøver (0-2 cm dyp).

Prøvetaking

Alt utstyr må være rent og uten maling. Fjern eventuelt gresslag med kniv, spatel eller lignende på et areal som er fra 10x10 til 20x20 cm stort. Ta deretter ut materiale ned til 2 cm dyp og legg det i egnet emballasje (avtales med laboratoriet).

Det er unødvendig å ta ut prøver av ren grus. Det må registreres om det er synlig avfall i massene på eiendommen (glasskår, biter av teglstein, trevirke, maling og lignende).

Prøvetaking

Kjemiske analyser

Prøvene skal analyseres og tilfredsstille kvalitetskriteriene i Tabell 1. Ved overskridelser av kvalitetskriteriene, må det påregnes ytterligere undersøkelser for å planlegge og gjennomføre tiltak.

Tabell 1: Kvalitetskriterier [mg/kg] og metodekrav for opprinnelig jord og sand på planlagte lekearealer.

Parameter	Kvalitetskriterier normale lekearealer	Kvalitetskriterier grønne barnehager ²⁾
Arsen (As)	20	20
Bly (Pb)	100	100
Kadmium (Cd)	10	10
Nikkel (Ni)	135	135
Krom (Cr tot)	100 ¹⁾	100 ¹⁾
Krom VI (Cr VI)	5	5
Kvikksølv (Hg)	1	1
Sum 16 PAH	8	2
Benzo(a)pyren	0,5	0,1
Sum 7 PCB	0,5	0,01

¹⁾ Dersom analysene overskrider 100 mg Cr/kg trer grenseverdiene for Cr VI i kraft.

²⁾ I en grønn barnehage dyrkes det bær/grønnsaker på et areal som overskrider 0,5 m² per barn.

Tilkjørt jord og sand

All jord og sand som legges på barns lekeområder bør undersøkes for helse- og miljøskadelige stoffer før utlegging. Det skal dokumenteres gjennom prøvetaking at tilkjørte masser er rene (i tråd med krav fra Mattilsynet). Dette dokumenteres ved å sende inn:

- analyserapporter som er gjeldende for massene som er tilkjørt
- godkjenning fra Mattilsynet som er nyere enn 6 måneder

Tabell 2: Krav til kjemisk sammensetning [mg/kg] og metodekrav for tilkjørt jord og sand på lekearealer

Parameter	Aritmetisk middelværdi 10 prøver	Maksimal konsentrasjon i enkeltprøver
Arsen (As)	8	12
Bly (Pb)	60	90
Kadmium (Cd)	1,5	2,2
Kobber (Cu)	100	150 ¹⁾
Krom (Cr tot)	100 ¹⁾	150 ¹⁾
Nikkel (Ni)	75	112
Sink (Zn)	200	300
Krom VI (Cr VI)	2	3
Kvikksølv (Hg)	1	1,5
Sum PAH16	2	3
Benzo(a)pyren	0,1	0,15
Sum 7 PCB	0,01	0,015

¹⁾ Dersom analysene overskrider 100 mg Cr/kg trer grenseverdiene for Cr VI i kraft.

Mer informasjon

- [Veileder for undersøkelse av jordforurensning i nye barnehager](#) (Miljødirektoratet)